

Účasť ECAV na pomoci zahraničným imigrantom a utečencom z oblasti postihnutých vojnou

Generálne presbyterstvo na svojom zasadnutí 2. októbra 2015 uznesením č. 116-6/2015

- schválilo projekt pomoci „Adopcia rodín utečencov cirkevným zborom“;
- zaradilo oferu na pomoc imigrantom a utečencom do plánu ofier na rok 2016;
- vyčlenilo priestory ECAV vo Veľkom Slavkove na zriadenie strediska ED pre pomoc utečencom a imigrantom;
- menovalo Janu Gasperovú za vedúcu projektu „Adopcia rodín utečencov cirkevným zborom“.

Projekt pomoci „Adopcia rodín utečencov cirkevným zborom“

Napomenutie z Písma svätého

„³¹ Keď Syn Človeka príde v svojej sláve a všetci anjeli s Ním, posadí sa vtedy na trón svojej slávy. ³² I zhromaždia sa pred Ním všetky národy; a oddelí ich ako pastier oddeľuje ovce od kozlov ³³ a postaví si ovce sprava, kozlov však zľava.

³⁴ Vtedy povie Kráľ tým na pravici: Podťe, požehnaní môjho Otca, prijmite ako kráľovstvo, ktoré vám je pripravené od stvorenia sveta. ³⁵ Lebo hladný som bol, a dali ste mi jesť; bol som smädný, a dali ste mi piť; **prišiel som ako cudzinec, a prijali ste ma;** bol som nemocný, a navštívili ste ma, bol som vo väzení, a prišli ste ku mne; ³⁶ Bol som nahý, a zaodeli ste ma; bol som nemocný, a navštívili ste ma, bol som vo väzení, a prišli ste ku mne; ³⁷ Odpovedia Mu spravodliví: Pane, kedy sme Ťa videli hladného, a nasýtili sme Ťa, alebo smädného, a napojili sme Ťa? ³⁸ a kedy sme Ťa videli ako cudzinca, a prijali sme Ťa? Alebo nahého, a zaodeli sme Ťa? ³⁹ A kedy sme Ťa videli nemocného alebo vo väzení a prišli sme k Tebe? ⁴⁰ Odpovie im Kráľ: Veru, hovorím vám: Čokoľvek ste urobili jednému z týchto mojich najmenších bratov, mne ste urobili. dobrého ste urobili jednému z mojich najmenších bratov, to ste urobili.

⁴¹ Potom povie aj tým na ľavici: *Odídte odo mňa, zlorečení, do večného ohňa, pripraveného diablovej a jeho anjelom.* ⁴² *Lebo hladný som bol, a nedali ste mi jesť; bol som smädný, a nedali ste mi piť;* ⁴³ *Prišiel som ako cudzinec, a neprijali ste ma; bol som nahý, a nezaodali ste ma; bol som nemocný, a vo väzení, a nenavštívili ste ma.* ⁴⁴ *Vtedy odvetia aj títo: Pane, kedy sme Ťa videli hladného alebo smädného alebo ako cudzinca alebo nahého alebo nemocného alebo vo väzení, a neposlúžili sme Ti?* ⁴⁵ *Vtedy odpovie im: Veru, hovorím vám; Čokoľvek ste neurobili jednému z týchto najmenších, mne ste neurobili!*

⁴⁶ *I pôjdu títo do večného trápenia, ale spravodliví do večného života.*“ (Mt 25, 31-46)

Pravidlo nášho života

Ak ako evanjelici augsburského vyznania vyznávame, že Písmo sväté je jediný prameň viery a pravidlo života, nemôžeme tvárou tvár tragédii, s ktorou sme dennodenne konfrontovaní, konať ináč, ako nás Pán Ježiš Kristus učí. Nič na tom nemení ani fakt, či sú utečenci pre náš štát rizikom, alebo nie, či v nekontrolovateľných masách utečencov sa k nám dostanú teroristi, alebo nie, či znamenajú utečenci z tretieho sveta zdravotné riziko, alebo nie, či ide v prevažnej miere o ekonomických migrantoch a nie utečencov ohrozených na živote, alebo nie... Chápeme, že vláda SR je povinná zvažovať vo vzťahu k obyvateľstvu SR aj tieto aspekty, je to jej úloha a cirkev jej do tejto kompetencie nemôže zasahovať a ani nijako zasahovať nebude. Naopak, vyzývame vládu, aby sa tu u nás na Slovensku, ale aj v európskom kontexte prijímali rýchle a účinné opatrenia, aby sa, ak sa ešte dá, problémy riešili tam, kde vznikajú. Utečenci sú však tu a naša nečinnosť, naše výhovorky a naša nechuť angažovať sa do pomoci nás ako kresťanov – evanjelikov diskvalifikuje. Pomoc bližnému na príklade milosrdného samaritána a iných nás zaväzuje uplatniť toto jediné a najvyššie pravidlo života v každodennej praxi.

Pomoc pre všetkých, ktorí sú v núdzi

Pomoc máme dávať a budeme dávať nie z vypočítavosti, že si tak urobíme zásluhy pre večný život, ale preto, lebo „... *toto prikázanie máme od Neho, aby ten kto miluje Boha, miloval aj brata*“ (1J 4, 21). V pomoci bližným nebudeme rozlišovať, či ide o kresťana, moslima, alebo bezverca.

Ak však do tejto humanitarnej pomoci sa zapoja mnohí, musíme svoje aktivity koordinovať. Máme príležitosť - ako málokedy - dokázať spolupracovať nielen s ostatnými kresťanskými cirkvami, ale aj s mnohými občianskymi združeniami. Možno na mnohé iné problémy spoločnosti máme diametrálne odlišné názory; v otázke pomoci utečencom však máme šancu sa zjednotiť a možno potom aj v inom sa budeme lepšie chápať, budeme vedieť si vzájomne načúvať a v konečnom dôsledku vzájomne sa pochopiť.

Nevidíme teda nič zlé na tom, ak svoju pomoc budeme adresne smerovať tej skupine, ktorá o takúto našu pomoc bude najviac stáť. Možno nebudeme vedieť poskytnúť núdznym najlepšiu hmotnú pomoc, chceme však popri daroch hmotných darovať aj pomoc duchovnú. Sme presvedčení, že pastorálne zaopatrenie a slovo Božie

realizované v skutkoch lásky pomôže kompenzovať hmotné strádanie a útrapy tela. Ak medzi utečencami sú kresťanské rodiny, ktoré pre svoju vieru boli z domovov vyhnaní, potom prioritne ich chceme prichýliť vo svojej cirkvi. Nás evanjelikov je v spoločnosti len 5, 9 %, predpokladáme teda, že je dosť iných združení, ktorí prídu so svojimi vlastnými projektmi pomoci, v ktorých sa nájdú tí núdzni, ktorým náš projekt až tak pasovať nebude.

Slovensko nie je len pre tranzit

Akosi sme sa uspokojili s tým, že Slovensko je pre utečencov iba tranzitnou krajinou. Akceptovali sme, že naši vlastní mladí odchádzajú z domovov do cudziny za lepším uplatnením, a falošne sa nádejame, že otvorené hranice Schengenského priestoru nezadržia ani utečencov u nás.

Chápeme, že systém povinných kvót na európskej úrovni problém utečencov nevyrieši; ale ani neustála prezentácia Slovenska ako krajiny, „kde ani utečenci z krízových oblastí nechcú zostať“, neodstráni problém. Skôr naopak, do budúcnosti ho ešte viac zamotá. Slovensko je krajina, za ktorú ďakujeme Pánu Bohu. Slovensko je krajina stvorená pre šťastný život. Ak sa všetci utečenci nahnú do krajín s najvýkonnejšou ekonomikou a najlepším sociálnym systémom, nezostane to bez dôsledkov ani u nás. Preto napriek neporovnateľnému sociálnemu systému pripravujeme aj u nás projekty integrácie imigrantov do spoločnosti.

Adopcia rodín utečencov cirkevným zborom

Nechceme tvrdiť a ani netvrdíme, že jediné správne riešenie problému utečencov je to naše riešenie. Ale ak sa vďaka našej iniciatíve pomôže čo i len jednej rodine, stojí to za to. ECAV má svoju vlastnú infraštruktúru v 322 cirkevných zboroch. V nich máme svojich kazateľov, máme v nich aj svojich dozorcov, presbyterov a iných funkcionárov. Naše cirkevné zbory majú svojich veriacich. A máme vo svojich cirkevných zboroch a fíliách aj svoje niekde bohatšie, niekde skromnejšie hmotné zázemie. To všetko v konečnom dôsledku môžeme do projektu pomoci zapojiť. Ponúkame preto štátu kooperáciu na pomoci utečencom a imigrantom.

Pomoc imigrantom a ich postupnú integráciu vidíme v troch etapách.

1. etapa – Pobyt cudzinca s záchytnom tábore. V tomto tábore musí štát preveriť všetkých, čo o azyl požiadajú. Štát zodpovedá za to, že do spoločnosti nepustíme nikoho, kto by predstavoval reálne bezpečnostné a zdravotné riziko. Tých, ktorí sú preverení a majú záujem prijať pomoc od ECAV na Slovensku, by sme odtiaľ chceli tak rýchlo, ako je to len možné, dostať do vlastného strediska Evanjelickej diakonie, špeciálne zriadeného na pomoc utečencom.
2. etapa – Pobyt v stredisku Evanjelickej diakonie. ECAV na Slovensku by mala vyčleniť vhodné priestory, kde by takéto stredisko mohlo byť zriadené. Evanjelická cirkev po dohode so štátom ako koordinátorom projektu by vyčlenila samostatný objekt, v ktorom by sme po absolvovaní vstupných procedúr umiestnili cca 40

utečencov či imigrantov. Pre pobyt cudzincov v tomto stredisku sú potrebné materiálne, technické, ale aj personálne zdroje. Pobyt cudzincov v takomto stredisku by sa mal riadiť schváleným programom, ktorý by pripravil cudzincov na život na Slovensku. Okrem výučby jazyka by to boli prednášky o základných informáciách o Slovensku a jeho reáliách. Osobitný program bude treba pripraviť pre deti predškolského a školského veku. Súčasťou našej starostlivosti o utečencov by bolo aj poskytovanie pastorálnej starostlivosti a preto sme avizovali, že v našom zariadení by sme uprednostnili kresťanské rodiny. Zhruba jednoročný pobyt v zariadení by bol ukončený tzv. adopciou rodiny cirkevným zborom.

3. etapa – Pobyt v cirkevnom zbore. Na Slovensku máme 322 cirkevných zborov. Pre mnohé z nich by nemalo byť problémom pripraviť pre adoptovanú rodinu vhodné ubytovanie. Cirkevný zbor by prijal svojich blížnych v núdzi a postupne zapojil členov rodiny do práce v cirkevnom zbore, a pomohol pri hľadaní vhodného zamestnania pre dospelých, školského zariadenia pre detí. Nadštandardná pomoc cirkevného zboru núdzným by končila integráciou rodiny do spoločnosti.

Základné rozhodnutia

Treba urobiť základné rozhodnutia, ktoré povedú k príprave a skorému spusteniu projektu.

1. Rozhodnutia vedúce k zmene postoja verejnosti k otázke utečencov. Základnú úlohu našej cirkvi vidíme v tom, že v spolupráci s ostatnými cirkvami, štátom a tretím sektorom budeme súčinní i pri napomáhaní k zmene odmietavého postoja časti obyvateľstva k utečencom, ktorý vyústil až do takých poľutovaniahodných extrémistických protestov ako boli v Bratislave či v Žiline. Venovaná by tomu mohla byť všeobecná pastorálna konferencia, seniorálne pastorálne konferencie, ale i biblické hodiny v cirkevných zboroch. Problematiku utečencov a migrantov do plánu svojich aktivít by mali zahrnúť vnútromisijské výbory na všetkých úrovniach správy cirkvi. Vhodným „testom“ ochoty veriacich pomôcť utečencom by bolo vyhlásenie mimoriadnej ofery alebo zbierky na tento účel.
2. Rozhodnutie o vyčlenení vhodného objektu pre zriadenie Strediska evanjelickej diakonie, zameraného na pomoc utečencom v procese adaptácie. Ako vhodný objekt na tieto účely sa javí budova vo Veľkom Slávkove, ktorá je teraz v užívaní Medzinárodného evanjelického mládežníckeho centra Ichthys. Po dobudovaní by sa tam vedelo ubytovať 40 až 50 ľudí. Stredisko je vybavené kuchyňou, športovým zázemím, do areálu patrí aj kostol. Vo Veľkom Slavkove je zriadené už iné SED – Dom na polceste, kde diakonia napomáha integrácií dospelaj mládeže z detských domovov. Pre mládežnícke aktivity SEM-u by sa mohli vyčleniť iné priestory – do úvahy pripadá Janoškov dom.
3. Rozhodnutie o vedúcom projektu. Treba nájsť odborne a jazykovo vzdelaného človeka, pre ktorého by tento projekt bol skutočnou osobnou výzvou. Keďže ani ED nemá praktické skúsenosti s takouto pomocou utečencom, a ani v štáte nejestvujú zabehnuté relevantné systémy podpory utečencom, odporúčame projekt spustiť pod patronátom GBÚ a postupne po jeho rozbehnutí a zriadení strediska presunúť pod Evanjelicú diakoniu.